

ИНФОРМАЦИЯ

Франция слага край на умъртвяването на петлетата от яйценосните породи на 1 януари 2023 г.: ангажимент, спазен от правителството и професионалистите в сектора

Франция е водещият производител на яйца в Европейския съюз (ЕС) и в момента унищожава годишно близо 50 милиона мъжки пилета от яйценосните породи на първия ден след излюпването, а около 300 милиона се умъртвяват годишно в Европейския съюз (ЕС). Тези петлета се убиват, защото няма да снасят яйца и не са от правилната порода, която да се използва за месо – не се угодяват достатъчно бързо и не натрупват достатъчно мускулна маса.

Практиката е станала обичайна от 1950 г., когато индустрията разработи начин да определя пола на едnodневните пилета и след като производството на яйца и месо от бройлери стана тясно специализирано.

През последните години този, считан за жесток метод, стана предмет на обществено безпокойство и беше подложен на тежки критики от различни социални групи и обществени организации.

Групата за хуманно отношение към животните L214 призовава за забрана от години, след като през 2014 г. публикува видео, показващо как мъжки пилета са задушени в торба за боклук.

Още през 2019 г. тогавашният министър на земеделието Дидие Гийоме обеща да прекрати практиката на умъртвяване на еднодневните петлета във Франция до края на 2021 г. Внедряването в производството, обаче, не можа да се осъществи толкова бързо.

Считано от 1 януари 2023 г., Франция потвърди, че ще спазва поетите ангажименти и ще спре умъртвяването на петлетата от яйценосните породи.

Френската яйчна индустрия е първата в света, заедно с Германия, която ще сложи край на тази практика.

Указ, публикуван на 6 февруари 2022 г. в Journal Officiel на Франция, официално забранява практиката след години на дебат по въпроса. Указът гласи: „*Операторите трябва да демонстрират съответствие... чрез инсталиране на оборудване, позволяващо определянето на пола на ембриона не по-късно от петнадесетия ден на инкубация [от 21], или чрез всякакви други средства, предоставящи еквивалентни гаранции*“.

Индустрията трябва да се съобрази с изискванията до края на 2022 г.

Производителите трябваше да покажат, че са поръчали машини за определяне на пола на пилето още в яйцето (in ovo) до март 2022 г. и всички ще трябва да ги въведат в експлоатация до края на 2022 г. Тези, които не го направят, ще бъдат глобени с все още неуточнена сума.

От публикуването на Указа, френското министерство работи с Националния комитет за популяризиране на яйцата (CNPO)¹ за идентифициране и внедряване на технически и финансови решения в подкрепа на професионалистите в този голям преход. Люпилните са направили значителни инвестиции за рекордно кратко време и се финализира инсталирането на необходимото оборудване. Това голямо развитие води до годишни разходи, оценени на 50 милиона евро за френската индустрия за яйца.

Това постижение в сферата на защитата и хуманното отношение към животните се материализира благодарение на подкрепата на държавата в полза на нововъведенията в люпилните и професионалната солидарност по отношение на финансирането.

Индустрията е изчислила, че разходите за промяна на процеса ще достигнат 64 милиона евро годишно; около 4% от стойността на сектора.

Държавата, чрез планът за възстановяване France Relance², подкрепя в размер на 10,5 милиона евро люпилните, за да внедрят нови техники за определяне на пола на ембрионите още в яйцата.

¹ CNPO: Националния комитет за популяризиране на яйцата, създаден през 1996 г., като браншова организация, обединяваща петте звена в производството на яйца, от люпилни до преработватели и развъдчици: професионалисти, мобилизирани в полза на хуманното отношение към животните и качеството на яйцата. Техният постоянен ангажимент позволява на френската индустрия за яйца да бъде в челните редици на производството в Европейския съюз. Всяка година 15 милиарда яйца се предлагат на пазара от 2800 френски животновъди. В сърцето на местната икономика секторът на яйцата осигурява приблизително 10 000 преки и непреки работни места във Франция.

² France Relance е план за възстановяване от 100 милиарда Евро структуриран около 3 основни компонента: екология, конкурентоспособност и сближаване. Този план за възстановяване, който

Значителна работа е извършена и от браншовите организации на яйчната индустрия в сътрудничество с министерството, за разработване на особено иновативен механизъм за финансиране на този преход. По този начин междупрофесионалното споразумение ще направи възможно разпределяне на разходите, предизвикани от новите технологии, между люпилните и дистрибуцията, без да се налагат разходи за прехода върху животновъдите. Министерството ще бъде ангажирано чрез FranceAgriMer (РА на Франция) да следи и обективизира разходите и да адаптира, при необходимост, условията на подкрепа за сектора.

In-ovo технологията

Фермерите и производителите ще трябва да използват алтернативни методи, за да гарантират, че мъжките пилета никога няма да се излюпят. Това е технология, която позволява да се идентифицира пола на ембриона още в яйцето, преди да е достатъчно развит, че да усеща болка и при всички случаи преди да се излюпи.

Изследванията и разработването на тези техники се увеличиха през последните години, тъй като призивите за забрана на умъртвяването на мъжки пилета се увеличиха от организациите за хуманно отношение към животните.

Етапът на развитие на ембриона, на който се извършва in-ovo скринингът, е толкова важен за технологите, колкото и за потребителите.

Снимка: Koos Groenewold; Poultry World Magazine

В Европа от години се разработват редица системи за определяне на пола на ембриона. Новите технологии, включително някои, разработени в Бретан, ще позволят на производителите да определят пола на евентуалните пилета, докато са все още в яйцето, като женските яйца ще продължават да се инкубират, така че да се излюпят пилета, които ще произведат яйца за ядене, а мъжките яйца ще бъдат преработени в храна за животни.

Подробно може да се запознаете с новите разработки от материалите на ЦОРХВ, изброени в края на статията.

Една от френските технологии Hy-Line France³, част от немската Erich Wesjohann Group, използва оптична „хиперспектрална“ техника, разработена отчасти от Agri Advanced Technologies (AAT), която позволява да се различат цветовете на първите пера на пилетата на 13-ия ден от 21-дневния инкубационен период. Тези пера са по-светли на цвят при мъжките, отколкото при женските, което означава, че техният пол може да бъде определен.

представява пътната карта за икономическото, социалното и екологичното възстановяване на Франция, предлага конкретни мерки, насочени към всички.

³ <http://www.hyline-france.com/>

Конкурентни машини са разработили компаниите Seleggt и Respeggt, които позволяват **определяне на пола на яйцата по-рано, на 9-ия ден от инкубационния период.**

В статия⁴, публикувана през януари 2022 г., Hendrix Genetics очерта 3 основни алтернативни подхода на умъртвяването на едnodневните петлета:

1. Идентифициране на механизма, който може, в идеалния случай напълно, да дисбалансира съотношението между половете в полза на кокошките,
2. Разработване на инструменти, които биха позволили определянето на пола на ембриона in ovo преди излюпването,
3. Разработване на породи кокошки с двойно предназначение, при които женските пилета ще бъдат отглеждани като бъдещи кокошки носачки, а мъжките пилета – за месо.

Друг метод е разработен в Израел, методът EggXYT, който използва „генетично маркиране на половите хромозоми, използвайки UV светлина, която „осветява“ мъжкия през черупката“. **Въпреки това е малко вероятно методът да се окаже популярен в Европа, в която обикновено нагласите на хората са против каквато и да е генетична намеса.**

Франция проучва също възможностите за **определяне на пола на патешките яйца** (като тук желаният пол е мъжкия) за индустрията за гъши дроб. **Повече от 30 милиона женски патици се убиват всяка година**, тъй като само мъжките се използват за угояване и добив на втлъстен черен дроб.

В крайна сметка разработените системи за определяне пола на пилето още в яйцето трябва да бъдат приемливи за потребителите.

Ив дьо ла Фушардиер, директор на фермерската група Fermiers de Loué, в сътрудничество с гиганта в супермаркетите Carrefour, нарече технологията „революционна“. Той каза, че още през 2021 г. фермерската група ще е „овосексира“ повече от 500 000 пилета и смята, че ovosексирането увеличава цената на кутия с шест яйца с по-малко от пет цента. Това наистина не е много в сравнение със скандала с убиване на мъжки пилеца на един ден. Някои производители все още виждат практиката като тежест, но ще трябва да бъдат „убедени“ по негово мнение.

Тази френска инициатива **се провежда и на европейско ниво**, за да се постигне хармонизация във всички държави-членки, които започват подобен подход, по-специално в рамките на европейските регламенти за хуманно отношение към животните, обявени от Европейската комисия за 2023 г.

Австрия, Испания, Ирландия, Люксембург и Португалия, Германия и Франция представиха документ на другите министри на земеделието в ЕС, призовавайки за забрана за умъртвяване на пилета в целия ЕС.

По този повод, Марк Фено, министър на земеделието и продоволствения суверенитет на Франция, казва, че крайт на умъртвяването на едnodневните петлета от яйценосните породи е голяма стъпка напред по отношение на хуманното отношение към животните. Очакван от дълго време, този край отговаря на силните очаквания на гражданите, потребителите и организациите за защита на животните. Поетите ангажименти са спазени и министърът приветства работата, извършена от

⁴ <https://layinghens.hendrix-genetics.com/en/news/what-are-challenges-facing-table-egg-industry-next-decades-and-what-can-be-done-address-them/>

междупрофесионалната общност и нейните членове, за да се гарантира този колективен успех.

Етичните опасения остават при in-ovo определянето на пола

Последните проучвания показват, че in-ovo определянето на пола на инкубираните яйца може да осигури полезен заместител на широкомащабното умъртвяване на мъжки пилета при отглеждане на кокошки носачки. Технологиата обаче поражда етични опасения, свързани с чувствителността на ембриона, използването на отхвърлените яйца (мъжките в случая) и точността на in-ovo скрининга.

Последните разработки показват, че In-ovo технологията се очаква да бъде готова за пазара в голям мащаб в повечето страни, където технологията позволява това и където хуманното отношение към животните е приоритет.

Разглеждайки накратко наличните методи, готови за внедряване в технологичния процес, първият метод определя пола на 4-ия ден от инкубацията със спектроскопски анализ на извънембрионални кръвоносни съдове. Вторият метод анализира съдържанието на естрадиол в алантоисната течност на 9-ия ден от инкубацията⁵. Третият вариант има за цел да анализира пола чрез магнитен резонанс - предлагайки възможност за определяне на пола на яйцата от първия ден на инкубацията.

Проучване за определяне на потребителските нагласи

За да се проучи задълбочено отношението на потребителите към тези нови технологии, в Германия беше проведено проучване с представителна извадка от 482 респонденти или потребители, които отговориха анонимно в онлайн проучване.

Сред представителната извадка от участниците бяха взети под внимание тяхното географско местонахождение, възраст и ниво на образование. Изследователите вярват, че техните констатации ще бъдат полезни за заинтересованите страни в производството на домашни птици, които обмислят прилагането на in-ovo определяне на пола като етично приемлив заместител на бракуването на мъжки пилета.

Етап на in-ovo скрининг

Етапът на развитие на ембриона, на който се извършва in-ovo скринингът, е толкова важен за технолозите, колкото и за потребителите. Проучването разкри, че определянето на пола in-ovo във всеки предложен ден на инкубация (ден 1, ден 4 и ден 9) е за предпочитане пред умъртвяването на пилетата. Скринингът на ден 1 и ден 4 беше значително предпочитан пред скрининга на ден 9. Това показва, че общественото приемане на in-ovo скрининга до голяма степен зависи от това кога по време на ембрионалното развитие се извършва скринингът.

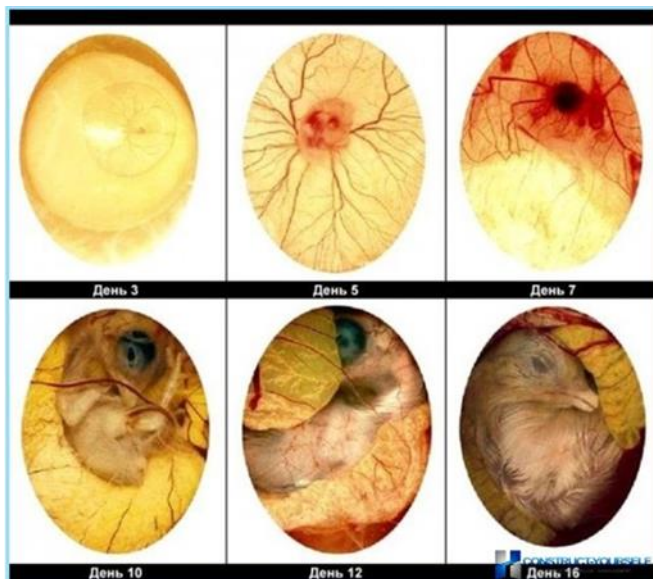
Усещане за болка

Може да се приеме, че етичната стойност, придавана на пилешкия ембрион, нараства с ембрионалното развитие. Участниците посочиха, че унищожаването на ембрионите трябва да се извърши в ранен стадий на развитие, преди да е възможно усещане за болка. Въпреки това, усещането за болка е тема, която все още се обсъжда. Установено е, че 41% от анкетираните биха одобрили технологията, ако може да се извърши със сигурност преди появата на усещане за болка.

⁵ http://corhv.government.bg/?cat=27&news_id=96

⁶ http://corhv.government.bg/?cat=27&news_id=193

Картините влияят на потребителите

Предпочитанията на потребителите за in-ovo скрининг първо бяха тествани само с обикновен текст и след това със снимки на пиленце или инкубирани яйца в съответните етапи на развитие. Това, което беше открито е, че предпочитанието за ранно (ден 1 и ден 4) определяне на пола се е увеличило значително поради предоставените снимки. Скринингът на ден 9 и ден 21 (време на излюпване) е по-малко предпочитан, когато са включени снимки.

Налице е също спад в желанието да се плати за внедряването на технологията, ако скринингът се извърши на ден 9. Желанието е най-високо на ден 1, последвано от ден 4. Предложената причина за това е, че снимките казват повече от думите – освен че предоставят информация, те бързо предизвикват асоциации и чувства и се запомнят по-добре и за по-дълго време от текста.

Двигатели на обсъжданията

В масмедийната среда снимките са лесно достъпни и се движат бързо през цифрови канали, което ги прави двигатели на по-широки обсъждания в обществото. Беше заявено също, че начинът, по който са направени снимките и как са изобразени системите и животните, влияе върху цялостното възприятие, особено сред хора, които не са запознати с темата.

„Породи птици за двойна употреба с мъжки пилета в свободното отглеждане е най-добрата алтернатива на сегашната практика за умъртвяване“, е отговорът на 27% от потребителите.
Снимка: Hans Bijleveld

Грешки при проверката

Проучването показва, че високият процент грешки при определяне на пола in-ovo или липсата на смислена употреба на инкубираните яйца намалява степента на одобрение за определяне на пола in-ovo до такава степен, че няма положително желание за плащане за прилагане на технологията. Както смисленото използване на отстранените яйца, така и високата степен на точност са решаващи фактори за приемането на определянето на пола in-ovo.

Това проучване представя 3 употреби на сексираните яйца, а именно:

1. в химическата промишленост,
2. като храна за домашни любимци и
3. като фураж за добитък.

Резултатите показват, че използването на отстранените яйца в химическата промишленост е най-малко желателно, докато използването като храна за домашни любимци е най-предпочитано. Предполага се, че това може да се дължи на факта, че потребителите са по-запознати с тези употреби или че тяхното използване като хранително вещество се счита за по-добро от използването като промишлен продукт.

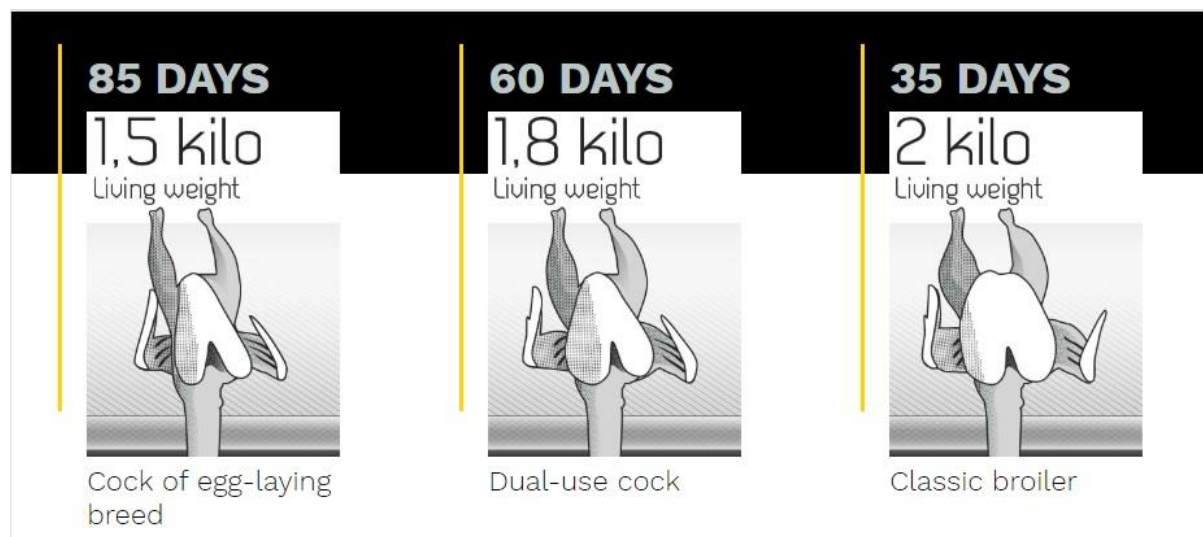
Технологии и хуманно отношение към животните

Сред респондентите 20% са посочени като „разбиращи технологиите“, тъй като са по-загрижени за технологичния напредък в селското стопанство и подобряването на хуманното отношение към животните. Тази група също беше категорично против умъртвяването на пилета и силно подкрепяше използването на сексиране на яйцата като храна за домашни любимци, но не одобряваше използването им в химическата промишленост. В допълнение, тази група беше по-фокусирана върху законодателството, за да включи тези нови разработки.

Алтернативно използване на мъжки пилета

Както беше установено в това проучване, сравнението на определянето на пола in-ovo и производството на домашни птици с двойна употреба разкрива готовност за плащане за прилагането на двете алтернативи, но като готовността за плащане е по-висока за определянето на пола in-ovo.

„Птиците за двойна употреба с мъжки пилета в свободно отглеждане са най-добрата алтернатива на настоящата практика за умъртвяване“ е отговорът на 27% от потребителите. Освен това 20% от респондентите посочиха, че биха могли да приемат умъртвяване на пилета при определени обстоятелства, например използването на мъжки пилета като храна за домашни любимци.

Етично приемлива алтернатива на умъртвяването на пилеца?

В заключение, разработването на технология, която позволява определянето на пола на пилешките ембриони в ранен стадий на развитие, може да бъде обещаващо за удовлетворяване на потребителските предпочитания. Резултатите от това проучване

разкриват значителна готовност да плащат за in-ovo технологията от страна на потребителите.

Предпочитанието става по-ясно, когато на потребителите се представят снимки на инкубирани яйца или пиленце. Констатациите освен това предполагат, че високото ниво на точност на скрининга и смислената употреба на отстранените яйца трябва да бъдат ясно съобщени на потребителите, тъй като това са решаващи фактори за приемането на in-ovo скрининга като етично приемлива алтернатива на умъртвяването на пилета.

Използвана литература и повече подробности:

The grinding of male chicks is prohibited, a period of adaptation granted to the sector; By Le Figaro with AFP; Posted on 02/06/2022 at 11:41, updated on 02/07/2022 at 10:55; <https://www.lefigaro.fr/flash-eco/le-broyage-des-poussins-males-interdit-delai-d-adaptation-accorde-a-la-filiere-20220206>

50 million male chicks saved as France bans egg industry from culling; 8 February 2022; <https://www.connexionfrance.com/article/French-news/50-million-male-chicks-saved-as-France-bans-egg-industry-from-culling>

France to outlaw culling of day-old male chicks; by Tony Mcdougal - Freelance Journalist, 23-02-2022 | Market trends/analysis | News Poultry World Magazine; <https://www.poultryworld.net/the-industrymarkets/market-trends-analysis-the-industrymarkets-2/france-to-outlaw-culling-of-day-old-male-chicks/>

French technology detects egg embryo sex to save killing male chicks; by Hannah Thompson; 28 March 2021; <https://www.connexionfrance.com/article/French-news/French-technology-detects-egg-embryo-sex-to-save-killing-male-chicks>

France and Germany to ban male chick culling from 2022; 13 August 2021 | by FarmingUK Team | Animal Health, News, Poultry; https://www.farminguk.com/news/france-and-germany-to-ban-male-chick-culling-from-2022_58758.html

Ethical concerns remain with in-ovo gender determination; 22-11-2021 | Layers | Poultry | Article; Matthew Wedzerai Correspondent for Poultry World Magazine; <https://www.poultryworld.net/poultry/ethical-concerns-remain-with-in-ovo-gender-determination/>

Други научни становища и актуална информация от областта на здравето, хуманното отношение и благосъстоянието на животните, антимикробната резистентност, както и оценка на риска по цялата хранителна верига може да намерите на сайта на Центъра за оценка на риска по хранителната верига:

В очакване на края на една жестока практика - кога ще спре масовото умъртвяване на нежелани петлета от птицевъдната индустрия (Част I и част II)

http://corhv.government.bg/?cat=27&news_id=96

http://corhv.government.bg/?cat=27&news_id=193

Какво да правим с братята на кокошките носачки?

гр. София, 1618, бул. "Цар Борис III" № 136
<http://corhv.government.bg>, corhv@mzh.government.bg
тел. 02/4273056

